

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA POLYGRAFICKÁ
Račianska 190, 835 26 Bratislava

Učebné osnovy

Polygrafia a médiá

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola polygrafická Račianska 190, 835 26 Bratislava
Názov školského vzdelávacieho programu	GRAFIK MÉDIÍ
Kód a názov ŠVP	34 POLYGRAFIA A MÉDIÁ č. 2013-762/1862:14-925
Kód a názov študijného odboru	3447 K grafik digitálnych médií
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠKVP	27. august 2013
Miesto vydania	SOŠ polygrafická, Račianska 190, Bratislava
Platnosť ŠKVP	1. september 2013 začínajúc prvým ročníkom
Dátum schválenia revidovania ŠKVP	25. jún 2018 s platnosťou od 1.9.2018
Platnosť revidovania ŠKVP	1. september 2018 začínajúc prvým ročníkom

Ing. Földesová Judita
zástupkyňa riaditeľa pre TV

Mgr. art. Molnárová Barbora
predseda vzdelávacej oblasti
odborného vzdelávania – teoretické vzdelávanie

Ing. Šíp Roman, PhD.
riaditeľ školy

Charakteristika predmetu

Obsah výučby predmetu Polygrafia a médiá vychádza zo vzdelávacej oblasti „*Technologické a technické vzdelávanie*“, ktorú sme uplatnili pri tvorbe vyučovacieho predmetu. Jeho výučba je orientovaná do 1., 2. a 3. ročníka štúdia.

Odborný predmet Polygrafia a médiá rozširuje a prehľbuje učivo chémie, fyziky a reprodukcie obrazu a textu. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete veľmi úzko súvisia so zabezpečením práce na polygrafických strojoch, materiálovým zabezpečením a technologickými postupmi. Pri výbere učiva sme pristupovali už aj vzhľadom k jeho aplikácii v ďalších odborných predmetoch, ktoré sú predmetom ďalších vyučovacích hodín v ostatných ročníkoch. Prihliadali sme aj na proporcionalitu a primeranosť učiva podľa schopnosti žiakov.

Predmet vedie žiakov k tomu, aby základné komunikačné spôsobilosti a personálne vzťahy budovali na základe tolerancie, aby získali a osvojili si teoretické vedomosti a zručnosti v oblasti bezpečnej práce a manipulácie s polygrafickými výrobkami. Budeme žiakov viesť aj k hospodárnemu využívaniu polygrafických materiálov.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania polygrafie a médií majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri výučbe používame formu výkladu riadeného rozhovoru, preferujeme prácu s učebnicami a počítačom. Odporúčajú sa aj rôzne odborné časopisy s polygrafickou tematikou.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu polygrafia proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka. V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie, tvorivo riešiť problémy a spôsobilosti, využívať informačné technológie. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu polygrafia patria aj ukážky vybraných druhov polygrafických výrobkov. Mnohé polygrafické výrobky a ich technologické spracovanie sú zaznamenané na DVD alebo CD nosičoch, preto využitie počítačov a internetu tiež predstavuje možnosti simulácie polygrafickej výroby.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

Vo vyučovacom predmete Polygrafia a médiá využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

I. rozvíjať schopnosť riešiť problémy

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom tak, aby každý každému porozumel
- vyjadriť alebo formulovať vlastný názor a záver
- kriticky hodnotiť informácie
- korigovať nesprávne riešenia problému
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky

II. rozvíjať interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve v priateľskej a korektnej profesionálnej atmosfére
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba, aj za kolektív

- porovnať, hodnotiť a rešpektovať vlastnú prácu, aj prácu ostatných

III. mohli využívať všetky dostupné možnosti informácií a informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich odborného vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky
- rozvíjať už nadobudnuté poznatky samoštúdiom, praktickým overovaním, hľadaním súvislostí
- využiť dostupné informačné technológie, všetky dostupné multimediálne podoby
- zhromažďovať, archivovať, triediť, vytvárať vlastné inšpiračné informačné zdroje

IV. budovali spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje, názory
- rozvíjať svoje právne vedomie aj vedomie zodpovednosti a spolupatričnosti v oblasti pracovnej, aj vo všeobecnosti

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku 1. ročník	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Úvod do predmetu Polygrafia a polygrafické materiály	Informačno-receptívne – výklad Rozhovor	Frontálna výučba
2. Spôsoby tlače a tlačové techniky	Informačno-receptívne – výklad Rozhovor	Frontálna výučba Práca s knihou Skupinová práca žiakov
3. Tlačové materiály v tlačových technikách	Informačno-receptívne – výklad Riešenie úloh	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov Individuálna práca žiakov
4. Výrobné zariadenia	Informačno- receptívne – výklad Rozhovor	Frontálna výučba Práca s knihou Skupinová práca žiakov
5. Polygrafická výroba	Informačno-receptívne – výklad	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
6. Svetlo a farba	Informačno- receptívne – výklad Rozhovor	Frontálna výučba Práca s knihou Skupinová práca žiakov
7. Tlačové farby a laky	Informačno-receptívne – výklad Riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
8. Spracovanie textovej časti tlačovín	Informačno- receptívne – výklad Rozhovor	Frontálna výučba Práca s knihou Skupinová práca žiakov
9. Počítačová sadzba	Informačno-receptívne – výklad Rozhovor Riešenie úloh	Frontálna výučba Práca s knihou Individuálna práca žiakov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku 1. ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1. Úvod do predmetu Polygrafia a polygrafické materiály	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka	Tabuľa	ukážky tlačovín	CD
2. Spôsoby tlače a tlačové techniky	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka odborné časopisy Svět tisku	Tabuľa	Schémy	Rôzne druhy časopisov
3. Tlačové materiály v tlačových technikách	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka odborné časopisy: Svět tisku, Svět balení, Papier a polygrafia, Packaging	Tabuľa	Schémy	Rôzne druhy časopisov
4. Výrobné zariadenia	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka odborné časopisy Svět tisku	Tabuľa	Schémy	Rôzne druhy časopisov
5. Polygrafická výroba	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka	Tabuľa	ukážky tlačovín	Rôzne druhy časopisov
6. Svetlo a farba	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka odborné časopisy Svět tisku	Tabuľa	modely	Rôzne druhy časopisov
7. Tlačové farby a laky	J. Panák: Polygrafické minimum	Tabuľa	ukážky tlačovín	Rôzne druhy časopisov
8. Spracovanie textovej časti tlačovín	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka odborné časopisy Svět tisku	Tabuľa	ukážky tlačovín	Rôzne druhy časopisov
9. Počítačová sadzba	J. Panák: Polygrafické minimum odborné časopisy	Tabuľa	ukážky tlačovín	Rôzne druhy časopisov

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku 2. ročník	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Spracovanie obrazovej časti	Informačno-receptívne – výklad	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
2. Digitalizácia obrazových predlôh	Informačno-receptívne – výklad Riešenie úloh	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
3. Tlačové formy	Informačno-receptívne – výklad Riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
4. Výroba tlačových foriem	Informačno-receptívne – výklad Riešenie úloh	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
5. Základné tlačové techniky	Informačno-receptívne – výklad Rozhovor Riešenie úloh	Frontálna výučba Práca s knihou Individuálna práca žiakov
6. Ďalšie tlačové techniky	Informačno-receptívne – výklad Riešenie úloh	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku 2. ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Spracovanie obrazovej časti	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka Odborné časopisy: Grafické noviny	Tabuľa	ukážky tlačovín	Rôzne druhy časopisov
2. Digitalizácia obrazových predlôh	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka Odborné časopisy: Grafické noviny	Tabuľa	ukážky tlačovín	Rôzne druhy časopisov
3. Tlačové formy	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka odborné časopisy: Svět tisku, Papier a polygrafia,	Tabuľa	ukážky tlačových foriem	Rôzne druhy časopisov

4. Výroba tlačových foriem	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka Odborné časopisy: Grafické noviny	Tabuľa	ukážky tlačových foriem	Rôzne druhy časopisov
5. Základné tlačové techniky	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka odborné časopisy: Svět tisku, Papier a polygrafia,	Tabuľa	ukážky tlačovín	Rôzne druhy časopisov
6. Ďalšie tlačové techniky	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka Odborné časopisy: Grafické noviny	Tabuľa	ukážky tlačovín	Rôzne druhy časopisov

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku 3. ročník	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Digitálna tlač	Informačno-receptívne – výklad	Frontálna výučba Skupinová práca žiakov
2. Dokončovacie spracovanie polygrafických výrobkov	Informačno-receptívne – výklad Riešenie úloh	Frontálna výučba Individuálna práca žiakov
3. Kniha a priemyselné väzby	Informačno-receptívne – výklad Rozhovor Riešenie úloh	Frontálna výučba Práca s knihou Individuálna práca žiakov
4. Tuhé knižné väzby	Informačno-receptívne – výklad Rozhovor Riešenie úloh	Frontálna výučba Práca s knihou Individuálna práca žiakov

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku 3. ročník	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
1. Digitálna tlač	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka M. Kaplanová: Moderní polygrafie	Tabuľa	ukážky tlačovín	CD
2. Dokončovacie spracovanie polygrafických výrobkov	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka odborné časopisy Svět tisku M. Kaplanová: Moderní polygrafie	Tabuľa	Schémy	Rôzne druhy časopisov
3. Kniha a priemyselné väzby	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka odborné časopisy: Svět tisku, Svět balení, Papier a polygrafia,	Tabuľa	Schémy	Rôzne druhy časopisov
4. Tuhé knižné väzby	J. Panák: Polygrafické minimum D. Bann: Polygrafická príručka	Tabuľa	ukážky tlačovín	Rôzne druhy časopisov